

[Ole Bjørn Kraft.]

søge på anden måde at skaffe sig underretning om, hvordan forholdene skal formes i fremtiden, og når den havde fået denne underretning, da gøre sine synspunkter gældende, inden den endelige beslutning bliver truffet, inden det er for sent, idet alt er fastlagt, og vi ikke længere kan komme til at udøve indflydelse på afgørelser, der har den største og mest afgørende interesse både for vort forhold til Sydslesvig og for vore økonomiske interesser i Tyskland og vort forhold til det nye Vesttyskland i det hele.

Jeg tror, regeringen her er for passiv, jeg tror, den følger en politisk linie, som den senere vil komme til at fortryde. Jeg ved ikke, hvordan det er gået til, men det er, ligesom regeringen lige så stille er drevet ind i en holdning, som jeg tror der er alvorlig grund til at reformere. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, hvad den højtærede statsminister nævnte i anden forbindelse uden at knytte det til det spørgsmål, jeg her taler om. Jeg nævnte i min tale i går det afsnit i memorandummet af 31. januar, som beskæftiger sig med dette forhold. Det svarede statsministeren ikke på. Må jeg i dag erindre om punkt 3 i rigsdagsbeslutningen af 9. juli 1946, hvor der står — jeg håber, jeg har den højtærede formands tilfaldelse til at citere —:

„i tilslutning til allerede stedfundne henvendelser til allierede magter at opnå adgang for Danmark til under kommende internationale forhandlinger at varetage de nationale danske interesser, som er knyttet til den fremtidige ordning af forholdene i Sydslesvig“.

Her er tale om en international forhandling, der har den største interesse for Danmark, og som bl. a. også meget væsentligt drejer sig om Sydslesvigs hele forhold og ordningen af det i fremtiden. Derfor synes jeg, at regeringen i overensstemmelse med rigsdagsbeslutningen skulle søge at få adgang til at udøve sin indflydelse og varetage de danske interesser på disse områder. Det er dog noget, vi må forlange, synes jeg, at de vedtagelser, der her har fundet sted, selvom de er udtryk for kompromis, bliver opfyldt; det er forudsætningen for, at man har tiltrådt dem. Derfor håber jeg, at statsministeren kan bekræfte, at det er regeringens hensigt, selvom den ikke direkte bliver repræsenteret, at søge at få adgang til at gøre sig bekendt med denne udvikling og til at gøre de synspunkter gældende, vi her kan gøre gældende, bl. a. i denne forbindelse for det første ønsket om en hurtig

fjernelse af flygtningene og for det andet spørgsmålet om en administrativ adskillelse og om frihedsrettighederne ikke blot i det kommende Slesvig-Holsten, men i Vesttyskland. Jeg håber, at regeringen her vil tage initiativet.

Statsministerens udtalelse om selvbestemmelsesretten kender vi. Jeg er glad over, at statsministeren bekræftede sin principielle tilslutning til folkeafstemningstanken; jeg tror, at der deri ligger en svag strime af håb; men statsministeren stillede så mange betingelser for, at denne folkeafstemning kunne komme i virksomhed, krævede en lang udvikling i gode og onde dage, inden man kunne acceptere den, men statsministeren og regeringen og de partier, som støtter den politik, skylder os andre en forklaring på, hvordan det skal være muligt for sydslesvigerne, selvom denne betingelse opfyldes, at afgive en sådan tilkendegivelse, hvordan det skal blive muligt for dem at få folkeafstemning gennemført, selvom statsministeren vil mene, at det på det pågældende tidspunkt er berettiget.

Jeg forstår, at regeringen ikke vil gå med til at indsætte en bestemmelse i den vesttyske forfatning, der direkte sikrer sydslesvigerne, men jeg havde håbet, at regeringen ville have udtalt sin sympati for den anden tanke, jeg førte frem, om en generel bestemmelse i den vesttyske forfatning, ikke alene for Sydslesvig, men for folkegrupperne i det nye Vesttyskland, om folkeafstemning, hvis et tilstrækkeligt antal vælgere ønsker det. Folkeafstemning vil jo ikke kunne finde sted, medmindre man vil anerkende berettigelsen deraf, men fandtes der en sådan bestemmelse i den vesttyske forfatning — og vi kunne dog under alle omstændigheder henstille, at den blev indsat —, så var der derigennem åbnet en vis mulighed for sydslesvigerne til på et eller andet tidspunkt i fremtiden at få deres ønske opfyldt, så havde de også overfor den vesttyske centralregering fået et retsstandpunkt at føre deres kamp på og derved opnået noget, der var meget værdifuldt, nemlig at deres kamp for den nationale selvbestemmelsesret, som også statsministeren finder naturlig, ikke skal blive betragtet som en handling, der ikke kan accepteres af staten, men som er vendt mod den nye stats interesser, hvorved de kan blive udsat for at blive betragtet under en synsvinkel, som ingen af os ønsker, og som vi ville finde, det var højt uretfærdigt at betragte dem under.

Må jeg slutte dette afsnit med at sige, at jeg takker den højtærede statsminister for,